

Innowacja pedagogiczna

"I Ty możesz zostać Ekoludkiem"

Autor:

mgr Agata Arczyńska

Nysa, wrzesień 2017r.

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Metryczka innowacji	5
III.	Opis innowacji pedagogicznej	6
IV.	Tematyka zajęć innowacji pedagogicznej.....	12
V.	Bibliografia.	14

1. Wstęp

Wychodząc na przeciw potrzebom ekologicznym musimy wyposażyć uczniów w określone wiadomości, umiejętności jak i postawy ekologiczne. Wobec silnie narastających zagrożeń i postępującej degradacji środowiska musimy uwrażliwiać dzieci na to wszystko co je otacza. Powinniśmy stwarzać warunki do obserwacji różnorodności darów natury oraz całego procesu powstawania i rozwoju w przyrodzie. Okres wiosenny to świetny moment na obserwację budzącej się do życia przyrody. W ramach zajęć innowacyjnych poruszymy tematy dotyczące postawę świadomego konsumenta, wybierającego tylko zdrowe, naturalne produkty, wytwarzane z poszanowaniem praw człowieka. Zajęcia "I Ty możesz zostać Ekoludkiem" zbliżą dziecko do świata przyrody, nauczą je odpowiedniego podejścia do świata roślin i zwierząt. Dzieci przecież są czystą, ekologiczną kartą, na której będziemy każdego dnia wpisywać wzorcowe idee, wartości czy postawy. Pozwoli nam na to, dziecięce, naturalne zainteresowanie wszystkim co wokół nich żyje, a my dorośli "Nie wstydzmy się tego, że możemy nauczyć się od swoich dzieci, jak dbać o przyrodę".

2. Metryczka innowacji

Lp.	Typ i nazwa szkoły oraz adres:	Sportowa Szkoła Podstawowa im. Powstańców Śląskich w Nysie, ul. Bramy Grodkowskiej 4.
1	Oddział, w którym będzie realizowana innowacja:	<i>Oddział Przedszkolny i Edukacja Wczesnoszkolna.</i>
2	Nazwa innowacji / temat:	<i>"I Ty możesz zostać Ekoludkiem."</i>
3	Imię i nazwisko autora lub zespołu autorskiego:	<p><i>Absolwentka: Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu (czerwiec 1987r.), studia magisterskie, dzienne na Wydziale Filologiczno-Historycznym, specjalność nauczycielska w zakresie nauczania początkowego.</i></p> <p><i>Absolwentka Uniwersytetu Opolskiego (czerwiec 1996r.), studia podyplomowe 4-semesterne w zakresie Logopedii i Terapii Pedagogicznej - tytuł logopedy dyplomowanego oraz uprawnienia do prowadzenia terapii pedagogicznej z wynikiem bardzo dobrym .</i></p> <p><i>Absolwentka Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu (styczeń 2009r.), studia podyplomowe 3-semesterne w zakresie Oligofrenopedagogiki z elementami terapii pedagogicznej i kształcenia integracyjnego z wynikiem bardzo dobrym.</i></p>
4	Imię i nazwisko osoby wdrażającej innowację:	<i>Agata Arczyńska</i>
5	Czas trwania innowacji:	<i>od 1.10.2017 do 1.06.2021</i>
6	Rodzaj innowacji pedagogicznej:	<i>obszaru mieszanego.</i>
7	Miejsce realizacji innowacji:	<i>Sportowa Szkoła Podstawowa im Powstańców Śląskich.</i>
8	Realizacja innowacji:	<i>jedna godzina raz w tygodniu.</i>
9	Zakres innowacji:	<i>Innowacja pedagogiczna będzie obejmowała wybrane zajęcia edukacyjne tj. edukację polonistyczną, edukację społeczną, edukację środowiskową, edukację zdrowotną, edukację plastyczną.</i>
10	Finansowanie:	<i>Innowacja pedagogiczna będzie finansowana we własnym zakresie.</i>
11	Podstawa Prawna:	<i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz.U. z 2002 r. Nr 56, poz. 506 ze zm.).</i>

3. Opis innowacji pedagogicznej.

1. Uzasadnienie potrzeby innowacji:

Wiedza nabywana w szkole przez dzieci, pozostaje w nich na zawsze. To co się stanie teraz z ekologicznym schematem działania, będzie wpływało na całokształt funkcjonowania w dorosłości. Innowacja "I Ty możesz zostać Ekoludkiem" sprawi, że nasze dzieci będą powielały prawidłowe zachowania i przekazywały je nie tylko rówieśnikom ale i swoim rodzicom. Nauczą się jak dbać o przyrodę, jak chronić dalsze pokolenia przed chorobami cywilizacyjnymi, jak myśleć odpowiedzialnie i globalnie o przyszłości świata. Zajęcia innowacyjne nauczą jak wykorzystywać opakowania, kartony, niezużyte kartki z zeszytu, stare gazety itp. Na inne ciekawe pomysły. Na lekcjach plastyki, środowiska i w-fu. Pozwoli tym samym zaoszczędzić papier, a co za tym idzie drzewa. Dzieci dowiedzą się o innych sposobach ograniczających zużycie papieru nawet o 50% między innymi przez drukowanie dwustronne. Będą organizowały kiermasze starych książek, aby służyły innym.

W innowacji poruszane będą tak ważne tematy, jak "Woda, nasz bezcenny skarb", sposoby jej ekonomicznego wykorzystania i jej ogromnego znaczenia dla życia na Ziemi, ale i tematy związane z działaniami na rzecz ochrony środowiska z przewodnimi hasłami "Dbam o Ziemię", "Jestem przyjacielem przyrody". Wszystkie te zajęcia powiązane będą z pracami plastycznymi, piosenkami, poezją jak i zabawami na w-fie. Dzieci dowiedzą się, że sprawy takie jak: dokręcanie kranów, instalowanie czujników rąk lub czasowy przepływ wody oraz spłuczki - pozwoli zaoszczędzić połowę wody zużywanej w toaletach. Poznają sposoby na życie zgodne z misją Ekoludka. W formie zabawy - Ekoludek stanie się strażnikiem energii i będzie pilnował, aby w pomieszczeniu nie zostało niepotrzebnie zapalone światło, będzie dbał o wyłączenie po pracy komputera i monitora.

Celem innowacji jest również uświadamianie dzieciom korzyści z poruszania się pieszo, bądź rowerem, ważności zbiórki elektrośmieci, ważności zmodernizowanego, energooszczędnego oświetlenia, jak i na porządku dziennym korzystania z pojemników do segregacji śmieci. Już od przedszkola należy uczyć dzieci rozpoznawania plastiku, papieru czy szkła. Każdy mały krok proekologiczny, który dziecko będzie stawiało wraz z Ekoludkiem, zadziała w przyszłości na korzyść kolejnych pokoleń.

Edukacja ekologiczna to konkretne działania w środowisku i dla środowiska, dzięki nim dzieci będą pełnowartościowymi partnerami dorosłych w walce o ochronę środowiska są one bowiem ważnymi obserwatorami tego wszystkiego, co się wokół nich dzieje. Poprzez zajęcia innowacyjne damy im szansę na wyrośnięcie pokolenia, które będzie dbało o swoją Ziemię. Damy dzieciom możliwość odczuwania radości w kontakcie z przyrodą, wyrobimy w nich nawyki związane z poszanowaniem przyrody, otoczenia i całego środowiska. Z kolei kontakt z przyrodą wywoła u nich uczucie opiekuńcze wobec tego co ich otacza, tj.: roślin, zwierząt, zjawisk przyrodniczych, a tym samym wzmocni ich więzi do najbliższego otoczenia. Innowacja przewiduje rozszerzenie materiału o problematykę ekologiczną wykraczającą poza treści programu edukacyjnego. Dzieci będą same poszukiwać odpowiedzi na ważne pytania, będą rozwijały zainteresowania przyrodnicze, pogłębią wiedzę o otaczającym świecie.

Treści zawarte w innowacji będą realizowane w dowolnej kolejności i modyfikowane w zależności od potrzeb. Wyposażą dzieci w określone wiadomości, postawy i umiejętności praktyczne. Uświadomią, że są one częścią przyrody i uwrażliwią na przejawy degradacji środowiska, rozwiną pozytywne zachowania wobec przyrody.

Wychodząc na przeciw potrzebom ekologicznym musimy wyposażać uczniów w określone wiadomości, umiejętności jak i postawy ekologiczne. Wobec silnie narastających zagrożeń i postępującej degradacji środowiska musimy uwrażliwiać dzieci na to wszystko co je otacza. Powinniśmy stwarzać warunki do obserwacji różnorodności darów natury oraz całego procesu powstawania i rozwoju w przyrodzie. Okres wiosenny to świetny moment na obserwację budzącej się do życia przyrody. W ramach zajęć innowacyjnych poruszymy tematy dotyczące postawę świadomego konsumenta, wybierającego tylko zdrowe, naturalne produkty, wytwarzane z poszanowaniem praw człowieka. Zajęcia "I Ty możesz zostać Ekoludkiem" zbliżą dziecko do świata przyrody, nauczą je odpowiedniego podejścia do świata roślin i zwierząt. Dzieci przecież są czystą, ekologiczną kartą, na której będziemy każdego dnia wpisywać wzorcowe idee, wartości czy postawy. Pozwoli nam na to, dziecięce, naturalne zainteresowanie wszystkim co wokół nich żyje, a my dorośli "Nie wstydźmy się tego, że możemy nauczyć się od swoich dzieci, jak dbać o przyrodę".

2. Cele innowacji pedagogicznej:

Ogólne:

- kształtowanie postaw proekologicznych i budzenie szacunku do przyrody,
- propagowanie edukacji ekologicznej w codziennym życiu,
- rozbudzanie twórczej postawy wobec siebie i świata.

Szczegółowe:

- poznanie sposobów ochrony środowiska,
- doskonalenie umiejętności obserwacji i analizy zjawisk przyrodniczych w różnych porach roku - dostrzegania piękna przyrody,
- zapoznanie z pojęciami ekologicznymi,
- poznanie wpływu człowieka na środowisko,
- wdrażanie do prac praktycznych na rzecz ochrony środowiska,
- poznanie różnorodności fauny i flory regionu,
- popularyzacja haseł i działań na rzecz ochrony środowiska,
- wdrażanie do oszczędzania zasobów przyrodniczych (wody, energii, wykorzystywania odpadów do wykonania różnych prac plastycznych),
- wdrażanie do aktywnego myślenia i działania na rzecz ekologii,
- wdrażanie do aktywnego życia, zgodnie z prawami przyrody,
- poznanie roli roślin w tworzeniu mikroklimatu,
- kształtowanie przyjaznego stosunku do roślin i zwierząt,
- wdrażanie do opieki nad roślinami i zwierzętami,
- wdrażanie do zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, gleby i lasów,
- kształtowanie zachowań ukierunkowanych na ochronę terenów zielonych, lasów, parków, rezerwatów, pomników przyrody,
- zapoznanie z krążeniem wody w przyrodzie,
- wdrażanie do segregacji i ponownego wykorzystania odpadów,
- wdrażanie do zdrowego stylu życia i zdrowego wypoczynku,
- wdrażanie postaw przyjaznych w środowisku poprzez sztukę,
- wdrażanie do współpracy w grupie.

3. Spodziewane efekty:

- Uczeń żyje zgodnie z naturą, ma szacunek do przyrody.
- Uczeń rozumie edukację ekologiczną i stosuje w życiu codziennym.
- Uczeń jest pozytywnie nastawiony do otoczenia i siebie samego.

- Ma świadomość ekologiczną.
- Wie jak chronić środowisko.
- Umie wyciągać wnioski z obserwacji środowiska.
- Dostrzega korzystne i niekorzystne zmiany jakie zachodzą w jego środowisku.
- Zna podstawowe pojęcia ekologiczne.
- Zna wpływ człowieka na środowisko, angażuje się w jego ochronę.
- Stara się być współodpowiedzialny za najbliższe otoczenie.
- Wie jak postępować, aby uchronić środowisko.
- Zna przyczyny degradacji środowiska.
- Zna zależności między środowiskiem, a życiem ludzi.
- Dostrzega potrzeby zwierząt, dba o nie.
- Wie, że należy tworzyć obszary chronione.
- Popularyzuje hasła i działania na rzecz ochrony środowiska.
- Ma szacunek wobec przyrody.
- Oszczędza wodę i energię.
- Segreguje śmieci i ponownie wykorzystuje odpady.
- Zna rolę roślin zielonych w tworzeniu mikroklimatu.
- Dostrzega pozytywne znaczenie zieleni dla człowieka.
- Wie jak pomagać roślinom i zwierzętom.
- Wie jak chronić przed zanieczyszczeniami powietrze, gleby, las.
- Wie, że należy chronić tereny zielone, gdyż są naszymi płucami.
- Wie jak krąży woda w przyrodzie.
- Rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych.
- Zna atrakcje przyrodnicze w swojej okolicy.
- Umie czynnie wypoczywać i prowadzić zdrowy tryb życia.
- Potrafi współdziałać w grupie.
- Przestrzega prawidłowych zachowań w miejscach publicznych.

4. Sposoby ewaluacji :

- Prowadzenie obserwacji dzieci w szkole i poza nią w czasie wycieczek.
- Opinie dzieci i innych nauczycieli dotyczące pozytywnych zmian zachowania uczniów.
- Prace konkursowe.
- Prezentacja zdobytych wiadomości i umiejętności (plakaty, gazetki).

- Analiza materiałów pomocniczych takich jak; kart pracy, filmików, pokazów, prezentacji.

5. Procedury osiągnięcia celów.

- Udział dzieci w aktywnym sprzątanu świata.
- Zbieranie, segregowanie informacji na temat ochrony przyrody.
- Wykonanie różnych zadań o charakterze praktycznym tj. założenie hodowli roślin doniczkowych, sadzenie roślin i drzewek.
- Wykorzystywanie internetu, książek, czasopism, albumów.
- Obserwacja przyrody w różnych porach roku.
- Obserwacja zwierząt.
- Obserwacja krążenia wody w przyrodzie, wykonanie prac - krążenie wody.
- Obserwacja życia w zgodzie z przyrodą.
- Rozmowy na temat ochrony środowiska, zwierząt i roślin.
- Rozmowy na temat odpowiedzialności za stan środowiska.
- Obserwacja życia w parkach, rezerwatach przyrody.
- Poznanie pomników przyrody.
- Rozmowy przy mapie.
- Rozmowy na temat zagrożeń płynących ze złych zachowań i nawyków.
- Rozmowy na temat przyczyn zanieczyszczenia wody, gleby i powietrza.
- Dyskusja na temat segregacji śmieci i recyklingu.
- Wspólne, aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu, wyjścia i wycieczki, gry i zabawy.
- Wspólne konkursy wiedzy.
- Wykonanie plakatów, stworzenie albumów "Ekoludek to Ja".

Metody:

1. Metoda asymilacji wiedzy:

- pogadanka,
- rozmowa,
- praca z książką.

2. Metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy:

- metoda problemowa - rozwiązywanie problemów podczas wycieczek lub oglądania filmów, ciągła interakcja między nauczycielem a dziećmi,

- metoda sytuacyjna - wprowadzanie dzieci w konkretną sytuację, dzieci muszą ją zrozumieć, przewidzieć skutki podjętych decyzji,
- burza mózgów - dzieci podają jak najwięcej pomysłów, rozwiązując zadanie,
- gry dydaktyczne - wykorzystywane na zajęciach i podczas samodzielnego działania dzieci z elementem zabawowym,

3. Metody waloryzacyjne:

- impresyjne - polegające na uczestniczeniu dzieci w eksponowanych wartościach związanych z ochroną środowiska,
- ekspresyjne - polegają na wyrażaniu własnych uczuć, przeżyć, konkretnej działalności na rzecz środowiska a także w twórczości plastycznej, słownej i muzycznej.

4. Metody praktyczne:

- eksperyment - prowadzony przez dzieci w warunkach naturalnych,

5. Metody podające:

- opowiadanie,
- opis.

Formy:

- Praca indywidualna
- W małych zespołach
- Praca z całą grupą

4. Tematyka zajęć innowacji pedagogicznej.

1. Jak być eko?
2. Co to jest ekologia:
 - Podstawowe pojęcia ekologiczne, (segregacja, recykling, środowisko, ochrona przyrody, dziura ozonowa, park narodowy, rezerwat przyrody, oczyszczalnia, kwaśne deszcze, smog, efekt cieplarniany).
3. Najbliższe otoczenie:
 - rośliny,
 - zwierzęta,
 - pory roku,
 - życie w lesie,
 - życie w wodzie,
 - życie na łące,
 - życie na polu.
4. Rośliny i zwierzęta:
 - w klasie,
 - w szkole,
 - w ogrodzie,
 - w gospodarstwie,
 - w lesie,
 - w domu,
 - opieka nad roślinami i zwierzętami.
5. Rośliny i zwierzęta będące pod ochroną.
6. Rośliny i zwierzęta zagrożone wyginięciem.
7. Znaczenie lasu, walory lasu, ochrona terenów zielonych, las płucami ludzi, dary lasu i niebezpieczeństwa, warstwy lasu, zachowanie w lesie.
8. Co zanieczyszcza nasze powietrze, wody, gleby?
9. Złowieszczy hałas.
10. Rodzaje odpadów, segregacja, recykling.
11. Źródła zanieczyszczeń:
 - oczyszczanie wody,
 - oczyszczanie ścieków.

12. Smog, kwaśne deszcze, efekt cieplarniany.
13. Poprawne zachowania w szkole i poza nią.
14. Spotkania z pielęgniarką, leśniczym, ekologiem, ogrodnikiem, pszczelarzem.
15. Wycieczki do parku, ogrodu, lasu, na pole, nad jezioro.
16. Akcja sprzątanie świata "Ekologiczne dzieciaki".
17. Konkursy plastyczne "Ratujmy naszą planetę".
18. Konkursy wiedzy ekologicznej.
19. Przedstawienia ekologiczne.

5. Bibliografia.

Urszula Kamińska, Jak być eko czyli wiersze o ekologii, wyd. Greg.

Rachelle Strauss, Woda źródłem życia na ziemi, wyd. Debit.

Grupa autorów, Ekologia, energia, ocieplenie klimatu ... co to jest?, wyd. Arkady.

Kim McKay, Ekologiczne dzieciaki ... wyd. National Geographic Poland.

Anna Mikita, Bajki w zielonych sukienkach, wyd. MAC Edukacja.

Kinga Macias, Akademia ekologii - segreguje odpady, wyd. Skrzat.

Kinga Macias, Akademia ekologii - dbamy o środowisko, wyd. Skrzat.

Dymara B, Dziecko w świecie przyrody, wyd. Impuls Kraków.

Braun Ch, Wychowanie ekologiczne w szkole i poza nią, wyd. Urlike Unterbruner.

Seria "Świat wokół nas", "Recykling", "Samochody zatruwają środowisko".

Seria "Odkrywam świat", "Ziemia", "Powietrze", "Pogoda", "Rośliny i zwierzęta".